

Oplegvel Collegebesluit

Onderwerp

doorontwikkeling wijkcontracten: beantwoording inspraakreacties
en vaststelling definitief besluit

Portefeuille R. van Doorn
Auteur Mevr. I.P. Hamer
Telefoon 5113359 E-mail: iphamer@haarlem.nl
WZ/GM Reg.nr. WZ/GM/2011/149717
Te kopiëren: A, B
B & W-vergadering van 28 juni 2011

DOEL: Besluiten

Met deze B&W-nota stelt het college vast:

- de beantwoording van de inspraakreacties over de doorontwikkeling van de wijkcontracten;
- het definitieve besluit over de doorontwikkeling van de wijkcontracten.

Omdat de voorbereiding van de doorontwikkeling van de wijkcontracten steeds in overleg met de raad heeft plaatsgevonden wordt het collegebesluit hierover pas definitief na overleg met de raadscommissies Beheer en Bestuur.

B&W

1. Het college besluit akkoord te gaan met de in bijlage B voorgestelde beantwoording van de inspraakreacties en stelt de notitie "Doorontwikkeling wijkcontracten" (bijlage A) definitief vast;
2. Het besluit heeft geen financiële consequenties;
3. De betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit; de media krijgen een persbericht;
4. Het besluit van het college wordt ter bespreking gestuurd aan de commissies Beheer en Bestuur.

Collegebesluit

Onderwerp: doorontwikkeling wijkcontracten: beantwoording inspraakreacties en vaststelling definitief besluit

Reg. Nummer: WZ/GM/2011/149717

1. Inleiding

Op 18 januari 2011 heeft u de notitie “Doorontwikkeling wijkcontracten” in concept vastgesteld. Na behandeling in een gezamenlijke vergadering van de commissies Beheer en Bestuur op is de concept-notitie de inspraak ingegaan.

Op de concept-notitie “Doorontwikkeling wijkcontracten” zijn twee inspraakreacties binnengekomen. Deze hebben niet geleid tot wijziging van de concept-notitie. Het gaat er nu om de inspraakreacties te beantwoorden en de concept-notitie definitief te maken.

2. Besluitpunten college

1. Het college besluit akkoord te gaan met de in bijlage B voorgestelde beantwoording van de inspraakreacties en stelt de notitie “Doorontwikkeling wijkcontracten” (bijlage A) definitief vast;
2. Het besluit heeft geen financiële consequenties;
3. De betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit; de media krijgen een persbericht;
4. Het besluit van het college wordt ter bespreking gestuurd aan de commissies Beheer en Bestuur.

3. Beoogd resultaat

De concept-notitie “Doorontwikkeling wijkcontracten” beoogt het vraaggestuurd werken in de wijken verder vorm te geven. Dit is een wijze van werken, die het aanbod van de gemeente en de partners beter zal afstemming op de vraag uit de wijk.

4. Argumenten

Op de concept-notitie zijn twee inspraakreacties ontvangen. Deze hebben niet geleid tot aanpassing van de concept-notitie.

5. Kanttekeningen

Voor het slagen van wijkcontracten is verwachtingenmanagement over de financiële ruimte belangrijk. Daarom zal al bij het ophalen van de vraag uit de wijk duidelijk moeten worden gecommuniceerd dat er geen extra financiële en personele middelen beschikbaar zijn.

6. Uitvoering

De nieuwe stijl wijkcontracten zijn minder bureaucratisch van opzet: minder vergaderingen en aanhaken bij de reguliere overleggen met de wijkraden. Deze wijze van werken zal zowel de wijkraden als de partners ontlasten.

7. Bijlagen

Bijlage A: De notitie “Doorontwikkeling wijkcontracten”

Bijlage B: Beantwoording inspraakreacties

Het college van burgemeester en wethouders

de secretaris

de burgemeester

BIJLAGE A

DOORONTWIKKELING WIJKCONTRACTEN

Samenvatting

Hoofddlijnen van het wijkcontract nieuwe stijl:

1. Een wijkcontract op maat gesneden voor de wijken die dat willen;
2. De wijkraden halen jaarlijks de vraag op uit de wijk (professionele ondersteuning is mogelijk);
3. De professionele partners geven antwoord op alle vragen: bij een positief antwoord de planning aangeven en bij een afwijzend antwoord een motivering geven;
4. De opgehaalde vraag willen we realiseren door af te stemmen met de partners en indien dit past het een plek te geven binnen de werkplannen of prestatieplannen van het betreffende jaar of een actie op te voeren bij de prioritering van de komende jaren;
Harde randvoorwaarde: de wijkcontracten worden uitgevoerd binnen de huidige financiële en personele middelen van de partners. Het wijkcontract leidt dus niet tot uitbreiding, maar tot verschuiving;
In het kader van een goed verwachtingenmanagement, dragen we de financiële en personele beperkingen expliciet uit richting bewoners;
5. Afspraak is afspraak;
6. Minder vergaderingen;
7. Door jaarlijks de vraag uit de wijk op te halen en te matchen met het aanbod van de professionele partners, zullen de werkplanningen de komende jaren steeds beter worden afgestemd op de vraag. Dit is vraaggestuurd en wijkgericht werken.

Wijkgericht en vraaggestuurd werken

In de afgelopen jaren is het wijkgericht werken synoniem geworden voor vraaggestuurd werken in de wijken. Wijkgericht werken is het concreet aanpakken van problemen op het gebied van veiligheid en leefbaarheid in samenwerking met bewoners en partners in de wijk. Het gaat om meer van buiten naar binnen werken.

Hierbij is gebleken dat de wijk een uitstekend vertrekpunt is om samen de problemen te signaleren en pragmatisch op te lossen. De wijk is echter niet altijd het meest geschikte schaalniveau. Soms ligt de analyse en de oplossing op stadsdeelniveau of vereist zelfs een stedelijke aanpak.

Wijkgericht en vraaggestuurd werken is in de loop van de jaren in diverse vormen ingevoerd:

1. Gemeentelijke meldpunt Leefomgeving (telefonisch en digitaal) voor de afhandeling van meldingen;
2. Stadsdeel- wijkoverleggen over dagelijks beheer met de wijkraden;
3. Stadsdeeloverleggen over wijkoverstijgende onderwerpen met de wijkraden en de partners;
4. Stadsdeelniveauprogramma's voor een duidelijk overzicht van de projecten en plannen die in voorbereiding of in uitvoering zijn en van het reguliere onderhoudsaanbod;
5. Gebiedsvisies waar voor de verbetering van de leefbaarheid op de langere termijn grotere fysieke en sociale ingrepen noodzakelijk zijn;
6. Een groeiend aantal gemeentelijke afdelingen en de partners hebben hun medewerkers aan een stadsdeel toegewezen of een contactpersoon voor de stadsdelen aangewezen;
7. Kernteams Fysiek per stadsdeel voor de integrale afstemming van fysieke projecten (verbetering interne bedrijfsvoering);

8. Kernteams Leefbaarheid & Veiligheid per stadsdeel voor het intern afstemmen van de aanpak van leefbaarheids- en veiligheidszaken (verbetering interne bedrijfsvoering en samenwerking met politie);
9. Toevoegen van het sociale en economische domein aan de prioritering van de meerjarenprogrammering voor de fysieke projecten in de openbare ruimte;
10. Wijkraden van een stadsdeel beslissen over de besteding van het Leefbaarheidsbudget van het eigen stadsdeel, dat is bestemd voor kleine fysieke verbetermaatregelen;
11. Verbeteren van de communicatie met bewoners over de uitvoering van fysieke projecten;
12. Verbeteren participatie bij de voorbereiding van fysieke projecten en ruimtelijke plannen;
13. Wijkcontracten;
14. Functie van stadsdeelregisseur.

Wijkcontracten

In 2007 zijn de gemeente en haar partners gestart met het sluiten van wijkcontracten. Dit is een manier om wijk- en vraaggestuurd te werken en bewoners te betrekken bij de wijk. Sindsdien hebben bewoners in tien wijkcontracten aandachtspunten benoemd en zijn daaraan gekoppelde oplossingen in de vorm van doelen en afspraken ondertekend door alle betrokken partners, inclusief de wijkraden.

De tien wijkcontracten kenmerken zich zowel door thema's als "schoon, heel en veilig" als ook door thema's gericht op versterking van de sociale of economische structuur. De looptijd van de tien wijkcontracten was gesteld op twee jaar.

Belangrijk resultaat van de wijkcontracten is niet alleen het concrete resultaat op straat, maar ook het herstel van het vertrouwen vanuit de bewoners. Gewaardeerd wordt het ontstane netwerk aan contacten tussen buurtbewoners, gemeente en partners. De professionele partners hebben een duidelijker gezicht gekregen naar de wijkraden en de bewoners toe en de lijnen zijn ingekort.

Evaluatie 1e en 2e ronde wijkcontracten

De ervaringen van de wijkcontracten zijn meerdere malen geëvalueerd met de wijkraden en de professionele partners. Een overzicht van de evaluaties treft u aan in bijlage A.

De aanbevelingen uit de *eerste ronde wijkcontracten* (5 contracten van najaar 2007 tot najaar 2009) hebben we gebruikt om de wijkcontracten van de tweede ronde (5 contracten van najaar 2008 tot voorjaar 2011) beter vorm te geven:

- minder bureaucratie;
- minder wisseling van projecttrekkers;
- beter SMART-geformuleerde projecten;
- betere verdeling tussen korte en langer durende projecten;
- meer communicatie over resultaten;
- betere aansluiting van de keuze van wijken op planning partners;
- betere verdeling van projecttrekkers over de partners.

De evaluaties van de *tweede ronde wijkcontracten* hebben we gebruikt bij de doorontwikkeling van de wijkcontracten (zie volgende paragraaf). Hiervoor hebben we ons geconcentreerd op de belangrijkste aanbevelingen uit de tweede ronde wijkcontracten:

- uitvoering binnen de personele en financiële capaciteit (verwachtingsmanagement);

- wijkcontracten voor de wijken die dat willen;
- de vraag simpeler ophalen (minder bureaucratie);
- de looptijd inkorten naar een jaar.
- Wat betreft het sneller resultaten halen en meer communiceren: deze punten geven we uitdrukkelijk mee aan de toekomstige trekkers van de wijkcontracten.

In de volgende paragraaf is de doorontwikkeling van de wijkcontracten uitgewerkt.

Doorontwikkeling van het wijkcontract

Het basisconcept van het wijkcontract houden we vast: vraag ophalen uit de wijk, partners bekijken aan welke vragen voldaan kan worden, afspraken vastleggen, afspraak is afspraak. Tevens voeren we enkele aanpassingen door.

Het wijkcontract gaat een nieuwe fase in, waarin we vooral inzetten op het faciliteren van bewonersinitiatieven, waarbij bewoners zelf de mouwen opstropen en de handschoen oppakken. De nieuwe wijkcontracten zullen met minder vergaderingen gepaard gaan en aansluiten bij de reguliere overleggen.

De wijken die dat willen kunnen jaarlijks een wijkcontract sluiten. De wijkraden vragen de bewoners welke bewonersinitiatieven en vragen leven en leggen deze aan de professionele partners voor.

Het inventariseren van initiatieven en vragen kan bijvoorbeeld via:

- de reguliere contacten met bewoners of;
- het overleg met actieve bewonersorganisaties uit de wijk;
- een wijkraadvergadering, wijkwandeling, wijkspreekuur, enquête of;
- het digipanel of andere digitale mogelijkheden.

De wijkraden kunnen voor het inventariseren het bewonersondersteuningsbudget inzetten of ondersteuning vragen in de vorm van het meelopen bij een wijkwandeling of het houden van een (digitale) enquête.

De wijkraden leggen de geïnventariseerde vragen en initiatieven voor aan de professionele partners. Deze partners geven antwoord op alle vragen en stemmen de antwoorden af met de betrokken beleidsterreinen. Bij vragen die gehonoreerd kunnen worden, wordt aangegeven wanneer. Het afwijzen van vragen gebeurt gemotiveerd. De beantwoording bestaat uit één van de volgende mogelijkheden:

1. eenvoudige klachten of meldingen direct oplossen;
2. vragen oplossen of bewonersinitiatieven faciliteren binnen de looptijd van het wijkcontract met de flexibele capaciteit van de professionele partners of door het schuiven binnen de jaarplanning;
3. vragen zijn al in de meerjarenplanning opgenomen (aangeven wanneer) en de planning wordt wel of niet bijgesteld (motiveren);
4. vragen betrekken bij de prioritering voor de komende jaren (als de prioritering is vastgesteld de wijkraad informeren over de uitkomst);
5. kan niet/mag niet, omdat bijvoorbeeld wettelijk, beleidsmatig of financieel niet mogelijk.

De wijkcontracten worden uitgevoerd binnen de huidige financiële en personele middelen van de

partners. Het kan nodig zijn om binnen de werkplannen en prestatieplannen van het betreffende jaar te schuiven of een actie op te voeren bij de prioritering van de komende jaren. Het wijkcontract leidt dus niet tot uitbreiding, maar tot verschuiving.

Verwachtingenmanagement richting bewoners is erg belangrijk. Daarom moeten we duidelijk en expliciet communiceren dat de uitvoering van de wijkcontracten binnen de huidige personele en financiële capaciteit een harde randvoorwaarde is. Voorheen leek het beetje op “u vraagt, wij draaien”, nu gaan we in de wijkcontracten aangeven wat we kunnen draaien op basis van de beperkte beschikbare middelen. Dit doen we om valse verwachtingen te voorkomen. Daartegenover staat dat alle vragen uit de wijk worden beantwoord door de professionele partners, die zorgvuldig afwegen of, en zo ja, wanneer vragen worden opgepakt. Daarbij betreft de professional het hele gemeentelijke beleid en de afspraken die daarbinnen gelden. Door ook dit te betrekken in het antwoord ontstaat duidelijkheid naar beide kanten.

Voor initiatieven waarbij de inzet van bewoners nodig is zijn voldoende vrijwilligers natuurlijk een voorwaarde.

Door jaarlijks de vraag uit de wijk op te halen en te matchen met het aanbod van de professionele partners zullen zij in de komende jaren steeds beter hun inzet afstemmen op de vraag van de bewoners. Op deze wijze wordt het wijkcontract niet meer iets dat er bij moet worden gedaan, het wordt de reguliere manier van werken, het vraaggestuurd werken van de professionele partners. Deze werkwijze past dan binnen hun financiële en inhoudelijke mogelijkheden.

Aandachtspunten die we uit de evaluaties aan de partners meegeven zijn:
Verwachtingen goed managen, meer communiceren, sneller resultaten boeken en inzoomen op straatniveau om bewoners meer te betrekken.

Activiteiten die partners in de wijk willen starten worden vanzelfsprekend in samenspraak met de overige partners voorbereid.

De inhoud van de afzonderlijke afspraken in de wijkcontracten is de verantwoordelijkheid van de betreffende partner.

De wethouder wijkgericht werken is verantwoordelijk voor de totstandkoming (proces) van de wijkcontracten.

De wijkwethouder is verantwoordelijk voor de voortgang van het wijkcontract van het stadsdeel en bespreekt het wijkcontract periodiek in het overleg met de stadsdeelregisseur.

Wijkcontracten, gebiedsvisies, aandachtswijken en 40+-wijken.

De woningcorporaties en de gemeente Haarlem hebben acht wijken aangewezen, waar zij een extra inspanning leveren. Het gaat om de wijken: Europawijk-Zuid, Meerwijk, Boerhaavewijk, Delftwijk, Slachthuisbuurt, Rozenprieel, Parkwijk en Indische Buurt Noord.

De extra aandacht krijgt vorm via een aandachtswijkplan, een gebieds- of toekomstvisie of de 40+-wijkenaanpak. Dit zijn instrumenten om aan te geven welke aanpak (fysiek, sociaal en economisch) vanuit de deskundigheid van gemeente en haar partners, met maximale participatie van bewoners, nodig is om de leefbaarheid en veiligheid ook op de middellange of lange termijn te garanderen.

De acties van het aandachtswijkplan, de gebiedsvisie of de 40+-wijkenaanpak moet goed zijn afgestemd op de vraag uit de wijk en maakt onderdeel uit van het aanbod van de partners.

BIJLAGE B

Beantwoording inspraakreacties onderdeel doorontwikkeling wijkcontracten

Reactie nummer	Nummer afzender	Inspraakreactie	Antwoord
68	9	Over Bijlage B “Doorontwikkeling wijkcontracten”, pagina 1: Het ophalen van de vraag wordt nu bij de wijkraden in plaats van de gemeente neergelegd, voor wijkraden die dit willen. Ook met professionele ondersteuning zal dit extra werk geven, wat alleen te realiseren is wanneer een wijkraad voldoende actieve leden heeft. Of er in een wijk een wijkcontract komt is geen vraag van willen, maar van kunnen.	We vinden het ophalen van de vraag bij uitstek een zaak die de kern van het wijkraadswork raakt: het hebben van contact met bewoners over wat leeft in de wijk of straat. Voor het ophalen van de vraag kunnen de wijkraden de bewonersondersteuningsgelden inzetten om ondersteuning in te huren.
69	9	Over Bijlage B “Doorontwikkeling wijkcontracten”, pagina 1: Het uitvoeren van de wijkcontracten binnen de huidige financiële en personele middelen van de partners lijkt ons een versobering. De prioriteiten van de wijkcontracten lijken geheel en al gericht te worden op schoon, heel en veilig. Wij zijn van mening dat in wijkcontracten ook ruimte voor sociale componenten en activiteiten moet zijn.	We delen uw mening.